

בס"ד. ש"פ וארא, מכה"ח שבט, ה'תשט"ו

(הנחה בלתי מוגה)

ויאמר הרי אל משה ראה נחמ"ד אלקים לפרעה ואחרך אחיך יהי נביא'ו, ופרש"י נחמ"ד אלקים לפרעה, שופט ורודה לרדותו במכות ויסורים. וצריך להבי'ן מהו החידוש בזה שמושה רודה את פרעה במכות ויסורים, דממש"נ ראה נחמ"ד אלקים לפרעה, דהיינו, קוק זיך צו אשר נחמ"ד אלקים לפרעה, משמע שזהו חידוש הפלאה, וצריך להבי'ן מהו החידוש וההפלאה בזה. ועוד צריך להבי'ן מ"ש במדרשי שאמר הקב"ה למשה אע"פ שנוחמ"ד אלקים לפרעה, אלקים אלקיך אנכי, אני על גבך, ומהו משמע שהענין דנחמ"ד אלקים לפרעה הוא מעין ענין האלקות דאלקיך אנכי, שלכן צריך לומר (באוראונענען) שאני על גבך. והיינו, דעם היות שהענין דאלקיך אנכי הוא בודאי לא כמו הענין דאלקים לפרעה, שהרי הענין שמושה הוא אלקים לפרעה הוא לרדותו במכות ויסורים, משא"כ בהענין דאלקיך אנכי לא שייך לומר שהר"ע הרדי"י, דמצד מדרגתו של משה הרי פשיטא שלא שייך לומר שיהי' צריך לרדותו, מ"מ, מהו שצריך לומר (באוראונענען) אלקים אלקיך אנכי, אני על גבך, מובן, שהענין שמושה הוא אלקים לפרעה הוא מעין האלקות, ומ"מ אני על גבך. ועוד צריך להבי'ן מ"ש במדרשי שהקב"ה האלקות, ואין להבי'ן כבוד ליראי, דמלך בוי"ד אין יושבין על נקרא ואין רוכבין על סוסו, והקב"ה הושיב את שלמה על כסאו, שנאמר⁶ וישב שלמה על כסא הרי' למלך, והרכיב אליהו על סוסו, ומהו סוסו של הקב"ה סופה וסערה, שנאמר⁷ ה' בסופה וסערה דרכו גו', וכתפי' ויעל אליהו בסערה השמים, מלך בוי"ד אין נקראין בשמו כו', והקב"ה קרא

3 פתיחתא דרות רבה א. מדרש רות פ"א,

1 פירשטו ז' א.

2 בכל הבא לקמן — ראה ר"ה ריאמר ג.

4 תהלים ג' ג. 4 תהלים ג' ג.

5 שמ"ד פ"ח, א. 5 שמ"ד פ"ח, א.

6 דברי הימים א' כט, כג. 6 דברי הימים א' כט, כג.

7 נחום א' ג. 7 נחום א' ג.

8 מלכים ב' ג' יא. 8 מלכים ב' ג' יא.

ברוך שעשה ניסים

יעשה הקב"ה נסים לשון רבים, כל ר' סוגים הנגיל, כולל גם הנסים דאראנו נפלאות⁶ שיהיו בביאת משיח צדקנו — שגם נסים אלו יהיו בזמן הזה, בעתיד הקרוב ממש, כביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמש.

המצב, שזוה"ע האצילות שעל ידו נתגלה ההעלם והעצם שלמעלה מאצילות. והענין בזה, דהנה, עולם האצילות הוא ממוצע בכדי שעל ידו יהי ידיעת אלקות בנבראים, דלולא האצלת האצילות לא ה"י שייך ידיעת אלקות בנבראים, שלא ה"י להם שום תפיסא, שהרי עצמות א"ס הוא במדר העלם לגמרי, ואפילו בחי' הכתר שהוא ממוצע בין המאציל ואצילות²⁰ הוא ג"כ סתום ונעלם, ועליו נאמר²¹ ישת חושך סתר, וכדי שתה"י ידיעת אלקות למטה הנה בשביל זה נאצלו הע"ס דאצילות, ועקרום הוא ספירת החכמה, ואף שאנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעה²², מ"מ ע"י האצלת החכמה יודעים אנו הענינים שבאצילות, ועי"ז יודעים גם בענינים שלמעלה מאצילות, והדו"ע האצלת האצילות שע"י דה"י גילוי ההעלם. והיינו לפי שגם למעלה מאצילות ישנו החכללות האצילות כהעלם, וגם כמו שהאצילות נמשך בגילוי הוא בדבקות כלמעלה מאצילות, ולכן הוא מגלה את ההעלם שלמעלה ממנו, להיחזק רבוק בנ.

ג) ודנה ענין זה שאצילות הוא דבוק במקורו, אינו סותר ללשון האצלה, שהוא מלשון הפרשה והבדלה, דבאמת הנה אצילות הוא בדבקות, ומה שנקרא בשם אצילות מלשון הפרשה והבדלה, אינו לפי שאצילות הוא מוכבדל (שהרי הוא בדבקות), אלא לפי שהוא בא ע"י הבדלה, היינו שהוא בא ע"י הצמצום, אבל באמת הוא בדבקות. ויזכר זה מענין הקו, שהקו הוא דבוק במקורו, דאף שנמשך ע"י הצמצום, וצמצום הואשון דקא שהוא חלק מהצמצומים דהשתלשלות בזה שהוא סילוק לגמרי²³, מ"מ, הרי הקו הוא בדבקות במקורו, והיינו, שרק המשכחו היא ע"י הצמצום, אבל מ"מ הוא בדבקות. וכמו"כ יזכר באצילות, דמה שנקרא בשם אצילות הוא לפי שהמשכחו היא על ידי הבדלה, אבל מ"מ הוא בדבקות, שהוא אצל וסמור להמאציל.

והענין הוא, דהנה יודע²⁴ שישנם ד' מדרגות יש אין אין ויש, ומכאן בזה דבאמת ישנם רק ג' מדרגות, יש אין ויש, אלא שהאין

למשה בשמו שנואמר ראה נתתיך אלקים לפרעה. וצריך להביך מהו הענין שמשנה נקרא בשמו של הקב"ה.

ב) ויזכר כל זה בהקדים תחלה ענין נשמת משה שהוא נשמה דאצילות²⁵, דענין האצילות הוא כשמו שהוא אצל וסמור²⁶,

דלהיות שאצילות הוא האצלה והפרשה מהמאציל, לכן הוא אצלו וסמור אליו. והענין בזה, דהנה אצילות הוא מלשון ואצלי מן הרוח אשר עליו²⁷, שהוא הפרשת רוחו של משה על הזקנים. והיינו, דעם היות שמה שנאצל על הזקנים אינו רוחו של משה ממש, שהרי משה ה"י למעלה מהשפעת גשמיים, כמ"ש²⁸ מאין לי בשר, דההשפעה שהשפיע משה הו"ע התורה, וגם בעולם היתה השפעתו מוזן ורחני, כמו המזין²⁹, שהוא מוזנא דחורכמחא³⁰, שה"י מוזן ורחני, שנבלע באברים ולא ה"י ברפסולת³¹, ואלו השפעה גשמיית היא למטה ממדרגתו של משה (שלכן אמר מאין לי בשר), אך מ"מ, להיות שמשוה ה"י נשיא הדור, וכל הענינים של השפעות צריכים להיות ע"י נשיא הדור דוקא³², לכן הנה גם השפעות גשמיים שלמטה ממדרגתו של משה הוצרכו להיות על ידו דוקא, אלא להיות שמשוה הוא למעלה מזה, לכן האציל מרוחו על הזקנים, שהה"י ההשפעה על ידם, אבל אעפ"כ, הרי כל זה הוא מרוחו של משה דקא. וכמו"כ יזכר ענין האצילות, שהוא הפרשת הארה מאוא"ס המאציל, אלא שזהו כפי שנמשך וכו' באצילות. והנה, אף שאצילות הוא הפרשת הארה בלבד, וכדאחא על זה הלשון שהוא כמדליק נר מנר שאינו חסר כלום³³, להורות שהוא הארה בלבד, וכידוע החילוק בין אור ושפיע³⁴, שבשפע נחסר בהמקום שמשום היתה ההשפעה, וכמו שפעת מים³⁵, שהמים עצמם נשפעים ונמשכים, ולכן הם חסרים בהמקום שנמשכו משם, משא"כ אור אינו באופן שנותן לו את העצם, וגם לא השפעה עצמית, כי אם הארה בלבד, וכמו"כ הוא האצלת האצילות שהוא כמדליק נר מנר שהוא הארה בלבד, הנה אף שהוא הארה הארה בלבד, הרי זה הארה שמגלה את

9) ראה לקו"ת נציבים מט"ב. ובכ"מ.

10) פורס שעז טז (שער אבי"ט) פ"א.

11) בהעלותך י"א, י"ט. במדבר"ב פט"ו, י"ט. פריש"י בהעלותך

ש"ס, י"ז. — נובאר בלקו"ש ח"ח ע' 75 ואלו.

12) ג. ש"פ, י"ג. ואתחנן י"ב. א. וראה לקו"ת בהעלותך לא.

13) ראה תענית ט, א. סד"ס תו"ס ע' קי"ב.

14) ראה חז"ב סב, א. קעז ואילך. ובכ"מ.

15) יומא עה, ב. ראה חז"ב סב, א. קעז ואילך. המשך תוס"י ע' ובכ"מ.

16) ראה סה"מ תר"ס ש"פ. ובכ"מ.

17) במדבר"ב פט"ו, י"ט. פריש"י בהעלותך

ש"ס, י"ז. — נובאר בלקו"ש ח"ח ע' 75 ואלו.

18) ראה מאמרי אדרי"ה חק"יב ע' ט"ב.

19) קעז ואילך. ובכ"מ.

20) עין חיים שער מב (שער דרדשיי
אב"ט) פ"א.

21) תהלים י"ז, י"ב. וראה לקו"ת שה"ש ד',
ובכ"מ.

22) תהלים י"ז, י"ב. וראה לקו"ת שה"ש ד',
ובכ"מ.

23) ראה חז"ב ונגז רלב, ד'. ש"פ בשלה
רס"ו, א ואילך. המשך תוס"י ע' רכ ואילך.

24) חקו"ת בהקדמה (תי, ב).

25) ובכ"מ.

של יש האמיתי ואין של יש הנברא, יש כמה ביאורים. ביאור הא', ששניהם הם באור"ס שלפני הצמצום, והם עצם האור והתפשטות האור. ביאור הב', שב' בחי' אין הם האור שקודם הצמצום והקו. וביאור הג', שב' בחי' אין הם האור שקודם האצילות ואצילות. ולכן, הנה כשם שלהביאור שהאין של יש הנברא הוא הקו, הרי הצמצום אינו פועל בו להיות מובדל, אלא גם אחרי הצמצום הוא בדביקות (כנ"ל), כמו"כ הוא להביאור שהאין של יש הנברא הוא אצילות, דאף שהאצילות כא ע"י הצמצום, הנה שרשו הוא בהצמצם, ולכן הוא בדביקות בהצמצם, שדוה שאצילות הוא מלשון אצל וסמוך. ומלל זה מוכן שאצילות הוא אלקות, ומשו"ז הנה גם נשמות דאצילות הם אלקות ממש, ודוה שמשדה (שנשמתו היא נשמה דאצילות) נקרא בשם אלקים, כמ"ש נחמ"ד אלקים.

ד) אמנם צריך להביין, ולפי זה שמשדה נקרא בשם אלקים מצד היות נשמתו נשמה דאצילות, אינו מוכן מהו אומרו ואה נחמ"ד אלקים, מהו ענין הנתינה שבזה, הלא מה שנקרא בשם אלקים הוא מצד עצמו, דמצד נשמתו הוא אלקות. ועוד צריך להביין אין שייך לומר שדוהנשמות דאצילות קראו בשם אלקים, הרי שם אלקים הוא מ'ד שמשדה שאינם נמחקים²⁶, ומבואר בח"א²⁷ ש'ד שמשדה הם בהאורות המהלכים (ולכן ככלים, וכענין הנשמות אהא באג"ק²⁸ שכבר יצאו ונפרדו מהכלים) (ולכן אין בכתם להוות יש מאין). וא"כ מוכן שאינם קשורים עם האורות המתלכשים בהכלים, ומכ"ש עם אור הקו שבתוך קשורים עם האורות לקוראם בשם אלקים. כשלמא לפירוש הפעש"ש²⁹ ש'ד שמשדה שאין נמחקים הם בהכלים עצמם, יתכן לומר אלקים גם על הנשמות, אף שהנשמות הם למטה מהכלים, וכנ"ל שכבר יצאו מהכלים. דהנה, גם הכלים הם בדביקות בלתי ניכרת, ומ"מ נקראים אלקים, וא"כ בהכרח לומר שהיותם בדביקות בלתי ניכרת אין זה חסרון בהם, וכיון שענינם ואופן האצילותם הוא כאופן כוה שיהיו בדביקות בלתי ניכרת, אין זה חסרון בהם, ולכן נקראים אלקים. וכמו"כ גם בנשמות, דאף שכבר יצאו מהכלים, מ"מ, כיון שענינם ואופן האצילותם הוא באופן כוה כמו שנאצולן, לכן גם אותם שייך לקרוא בשם אלקים. אמנם לפירוש כ"ק וכינו הזקן ש'ד השמות הם באורות המתלכשים בהכלים דוקא, הרי מוכן שמפריש שענין השמות שייך רק בענין שהוא בדביקות ניכרת דוקא, וא"כ אין שייך לומר על הנשמות שם אלקים.

נחלק לשנים, אין של יש האמיתי, ואין של יש הנברא. והדיוק כוה הוא, שהאין הב', האין של יש הנברא, אינו הארה מאין הא', האין של יש האמיתי, אלא ששניהם נמשכים מהעצם, ושניהם דבוקים בהעצם, אלא שהאין עצמו נחלק לשנים. והיינו, שהאין עצמו כמו שהוא בא מצד העצם, נחלק הוא לשנים, דמצד האין עצמו יש בו מה שהוא אין של יש האמיתי, שהוא אין באמת, ויש בו מה שהוא אין של יש הנברא, שאינו אין באמת, ונקרא אין רק מצד (איה ענינים, וככללות מצד) זה שאינו מושג. והיינו, שגם בחי' האין של יש הנברא באה מצד העצם עצמו, שדוהו שהאין עצמו נחלק לשנים. והנה, בענין זה שהאין נחלק לשנים, הרי ההתחלקות כפועל של ב' בחי' האין ע"י הצמצום, היינו, שהצמצום פועל ההתחלקות באופן הגילוי שלהם כנ"ל, וגם באופן הדביקות שלהם, שהאין של יש האמיתי הוא בדביקות ניכרת, והאין של יש הנברא הוא בדביקות בלתי ניכרת. אמנם, רק ההתחלקות כפועל היא שכאה ע"י הצמצום, אבל באמת הנה האין עצמו נחלק כפועל היא גם האין של יש הנברא הוא דבוק ממש בהצמצם. וביאור הענין בתוספת הכנה, דהנה ידוע המשל על צמצום הראשון שהוא כמו כרכ ותלמיד שהם באין ערוך, הנה בכדי שהרב יוכל להשפיע שכל לתלמידו, צריך תחילה לצמצם את עצמו ולסלק את שכלו, ואז דוקא ימצא בו השכל השייך להתלמיד. ובאמת הרי אין זה באופן שהצמצום מחדש את השכל השייך אל התלמיד, כי אם שגם קודם הצמצום ה"י השכל השייך להתלמיד, אלא שקודם הצמצום ה"י שכל זה כלול בשכל הרב עצמו, והצמצום פועל ההובלה בין הפנימינות. להתיינות, היינו בין שכל הרב עצמו ובין השכל השייך להתלמיד, שהשכל השייך להתלמיד לא יהי' בלוע בשכל הרב. ונמצא, שגם השכל השייך להתלמיד כא מצד הרב עצמו, אלא שהתגלותו כפועל היא ע"י הצמצום. וכמו"כ יוכן למעלה, שגם האין של יש הנברא כא מצד העצם עצמו, ודבוק בו, אלא שהתגלותו היא ע"י הצמצום.

ודרוך מש"נת בענין הקו שהוא דבוק במקורו, דאף שהמשכנתו הוא ע"י הצמצום, וצמצום היראשון דוקא שהוא בבחי' סילוק, מ"מ, להיות שרש המשכנתו הוא מהעצם, ורק שכא ע"י הצמצום, לכן הוא בדביקות במקורו. וכמו שהוא כפועל הצמצום בחקו, כמו"כ יוכן גם בענין האצילות, דאף שהוא ע"י הצמצום, ומבואר כוה²⁵ שהצמצום ה"י כשכל האצילות, מ"מ הוא כדביקות. והענין כוה, דהנה, בענין ב' בחי' אין, אין

28) ס"פ (ק"ל, א).

29) לקו"ת כוה מג, ב.

26) שבעות ל"ה, א.

27) תרו סח, ד.

25) ראה עץ חיים שער א (ורדושי עיגולים ויושר) ענף ב.

אך עדיין צריך להבין, הלא ענין האצילות ישנו גם בשרשו, שהוא אצילות דכללות, וא"כ, כשם שבענין הכלים מבואר שהכלים הם בהרשימו, דכיון שהרשימו הוא כח נעלם נמשכים גם הכלים באופן שהם בדביקות בלתי ניכרת, ולכן אין זה חסרון בהם (כנ"ל), כמו"כ הוא בענין האצילות, דאף שיותר מה שאי"ע כו', עד שאצילות ועשי' שוים, מ"מ, הרי יש ענין האצילות כמו שהוא מצד שרשו באצילות דכללות, וא"כ מהו הענין שאני על גבך. אך הענין הוא, והנה ידוע שיש כדוגמת עתיק לעילא מוגלגלתא רא"ק³⁸, והוא ראשית הקו כמו שהוא מלוכב בהשתלשלות, וכה"י עתיק שלעילא מוגלגלתא רא"ק הוא ראשית הקו. והנה, הקו יש בו ד' אותיות הוי"ו⁴⁰, דכמו שהוא מלוכב בא"ק הוא ראשית הקו. ונעין זה (ראשונה) שבהקו וכו', ולפי"ז צ"ל דראשית הקו הוא הרי"ק הוא את ה"א מתאים עם המבואר כאן, שהרי אות וי"ד הוא חכמה, עלים האצילות, מודייגת משה, וזהו כח"י עתיק שלעילא מוגלגלתא רא"ק, ראשית הקו, שהוא אצילות דכללות⁴¹. והנה, כשם שבאצילות הפרטית ישנו הקו וישנו גם הטובב שהוא שלמעלה גמ מהקו, כמו"כ הוא גם באצילות דכללות, שישנו הטובב שהוא למעלה גמ מאצילות דכללות, והוא עיגול הגדול שקודם הצמצום. וזהו אומרו אני על גבך, דקאי על עיגול הגדול. והנה כמו"כ הוא גם באצילות דכללות כמו שהוא קודם הצמצום, שהוא האצילות כמו דכללות כשרש שרשו, שגם כזה ישנו כח"י הטובב שלמעלה גמ מאצילות דכללות קודם הצמצום הוא בהתפשטות האור, וטובב הכללי הוא עצם האור. ועל כח"י זו נאמר אני על גבך. ועפי"ז יוכן מה שצ"ל אלקים אלקי אני על גבך, דאין הכוונה על הצמצום, כי על הצמצום אינו צריך לומר אני על גבך, דלגבי הצמצום הרי פשיטא שכל האורות והגליליים, גם כמו שהם קודם הצמצום, וגם עצם האור, הם באי"ע לגמרי להצמצום, ומה שאומר אני על גבך כוונתו על האור, דגם בענין האור וגלילי אני גבור ממך. והיינו, דעם היוות שנתחיד אלקים, שזהו מצד אצילות, וגם כמו שהוא בשרשו באצילות דכללות, וגם כמו שהוא בשרשו באצילות דכללות.

אך הענין הוא, דקושיא א' מתרצת את קושיא השני, והיינו, שמהו מצד עצמו לא שייך לקרותו בשם אלקים, דעם היוותו נשמה ראצילות, מ"מ, כיון שגם נשמות דאצילות כבר יצאו מהכלים, אין שייך לקרותם בהשמות (כנ"ל). אך על זה אמר לו הקב"ה נתחיד אלקים, שענין זה הוא מצד האורות. והענין בזה, דהנה, נשמה שנתה כי שהורה היא³⁸, וכדאיאת בתרבי"ו: שכל אחד יכול לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב, שהם היו נשמות דאצילות, אך ע"י יודדת הנשמה למטה וקיום התמו"צ למטה נעשה הענין דלאשתאבא בנופא דמלכא³⁹, והרי הענין דלאשתאבא בנופא דמלכא הוא לא רק בהכלים, אלא גם בהאורות המתלבשים בהכלים³⁹. וענין זה הוא בכל הנשמות, ומכ"ש שכן הוא בנשמות דאצילות, ונשמת משה, שנמשך בהם גם מבח"י האורות, ועי"נ נתחיד אלקים. אמנם, כיון שכן הוא בכל ישראל, א"כ, מהו החידוש במשי"נ למשה ראה נתחיד אלקים. והענין בזה, דכדי שיהי' זה בגילוי בערה"ז, וכפרט שהי' זה קודם מ"ת, הרי זה ענין מיוחד שעוד"נ ראה נתחיד אלקים.

ה) אמנם אע"פ שנאמר למשה ראה נתחיד אלקים לפרעה, מ"מ, אמר לו הקב"ה אלקים אלקיך אנכי, אני על גבך. והענין בזה, שזה שמהו נקרא אלקים הוא מצד מדריגת האצילות כנ"ל, אבל אוא"ס הוא למעלה מאצילות, שהרי יותר משאין ערוך לגבי אצילות אין ערוך אצילות לגבי המאציל³⁴, וגם אימת הלשונו³⁵ דאצילות ועשי' שוין, וזהו אני על גבך, דלגבי המאציל כ"ה הרי גם א"ק (אדם קדמון) שלמעלה מעלה מאצילות, שאין בח"י אדם למעלה ממנו, נקרא בשם אדם דכריאה דכללות, שהוא באי"ע לגבי המאציל, כהאין ערוך דכריאה לגבי אצילות, וזהו אומר אלקים אלקיך אנכי, אני על גבך. וזהו גם משי"נ³⁶ חודו לאלקי האלקים, דלכאורה אינו מוכן, הלא אומות העולם קרו ל"י אלקא דלאקיא³⁷, ומה שייך זה לישראל. אך הענין הוא, דאלקים קאי על אצילות, ואלקי האלקים הוא אוא"ס שלמעלה מהאצילות.

30) ברכת "אלקי נשמה".
 31) ויש פנ"ח.
 32) וח"א רי"ו ב. וראה לקו"ת במדבר ב.
 33) ראה תר"א חודו עא, א. אה"ת.
 34) ראה פתח אליהו — חרי"ח ע' לט.
 35) דאה לקו"ת חז"ת כ"א, א.
 36) חתלים קלי, ב.
 37) ראה מנחות בסופה.
 38) ברכת "אלקי נשמה".
 39) ראה תר"א חודו עא, א. אה"ת.
 39) ראה לקו"ת במדבר שם.
 38) עץ חיים שער ט (שער שבדין 40) ראה סה"ט הרי"ב ע' צו. ועוד.
 תכלים) פ"ו, חז"ר הוסיק לוח"א טו, א. (41) ראה אה"ת עינינו ע' צו ואילן.
 לקו"ת מטעי צה, ב. (39)

גאה והשפילתו, דגם כאשר קליפת מצרים היתה בתקופה, שאיך עבד יכול לכרות משם. יצאו ששים רבוא ישראל וכ"ד רמה⁵². וענין זה ה"י ע"י משה דוקא, שניתן לו הכח לרדות את פרעה במכות ויסורים, דכח זה הוא מהעצמות דוקא, וזהו אומרו ראה נתתיך אלקים לפרעה, שהוא נתינת כח מהעצמות, שמצד כח זה נעשה משה אלקים לפרעה לרדותו במכות ויסורים גם בהיותו בתקופ. וזהו ג"כ מ"ש במד"ש שדוקב"ה חולק כבוד ליראי, שדוה שהקב"ה קרא למשה בשמו, דיראי הו"ע יראה עילאה, חכמה, אצילות, הנה ליראי שהם נשמות דאצילות, חולק הקב"ה כבוד, שנותן להם הכח לרדות את הקליפות במכות ויסורים גם בהיותם בתקופ. וזהו שרשב"י אומר מותר להתגרות ברשעים⁵³, לפי שרשב"י ה"י נצוץ משה רבינו⁵⁴, הנה מצד הניצוץ דמשה שכן, אומר רשב"י שמוותר להתגרות ברשעים גם כשעה שהשעה משתקת לו.

(ז) וכמו"כ הוא בכל דור דודו, דאתפשטותא דמשה בכל דורא ודרא⁵⁵, ער דורנו עתה, וע"ז נמתך אלקים לפרעה, היינו, שנשיא הדרר שהוא המשה שבדור, ניתן לו הכח לשבור כל הקליפות ולהציא את ישראל מהגלות, ובפרט ביום ההילולא שלו, שהוא זמן העלוה ששולה בעילוי אחר עילוי, הנה מלבד העלוה שלו, נותנים לו גם כח מלמעלה לשבור ולרדות את הקליפות במכות ויסורים, ולהציא את ישראל מהגלות, וכח זה הוא ממשיך לכל השייכים אליו ולכל המקושרים אליו, שלא להתפעל מכל ההסתרים, ולשכרם ולרדותם במכות ויסורים, ולצאת מהגלות לגאולה שלילמה ואמיתות.

(52) בשלהי די, ח.
 (53) ברכת ז' ב. מגילה י' ב.
 (54) ראה חז"א די, סע"ב בתגובה, וראה מאמרי אוד"י פרישות ח"ב ע' תקפו, וש"פ.
 (55) תקי"ז חט"ט (קוב, א. קיד, א).

קודם הצמצום, מ"מ, אלקיד אנכי, אני על גבך, גם ככה"י האור והגילוי, כיון שכל זה הוא בהתפשטות האור, ואני על גבך הוא עצם האור.

(ז) וכזה יזכר גם מה שפרש"י נמתך אלקים לפרעה, שופט ורודה לרדותו במכות ויסורים, שהוא ע"ד מש"ע לאיוב⁵⁶ אדות הפלאה הנהגתו של הקב"ה ואם זרע כאל לך גוי וראה כל גאה והשפילתו גוי והדרך רשעים תחתם⁵⁷, דלכאורה⁵⁸, מהו כ"כ הרובתא בהענין דראה כל גאה והשפילתו גוי והדרך רשעים תחתם, שצריך על זה זרע כאל דוקא. אך הענין הוא, דהנה הקליפות שרשם מההוה שקדם להיקון, דקדומה זו אינה רק בהשתלשלות, אלא גם קדימת המעלה. ומצד זה הנה גם הנה"כ אקדמי⁵⁹ טענית⁶⁰, והיינו שגם למטה הקליפות הם בתוקף מצד ניצוצות הקדושה שבהם, שניצוצות אלו שרשם מההוה, וגם כמו שהם בהקליפות הרי הם בתקופם כמו שהם מצד שרשם, ולכן נקראים בשם גאה. וכבר לפעול הכיורו בהם, הנה סדר הכיורו הוא להוציא את ניצוצות הקדושה שבהם, לאט לאט, וכאשר לא יהי בהם ניצוצות דקדושה, אז נתן עיניו בו ונעשה גל של עצמות⁶¹, שזוהו סדר הכיוריים. אמנם יש עוד אופן, שגם כאשר יש בהם הניצוצות, שאז הם בתוקף, מ"מ הנה ראה כל גאה והשפילתו. ועל זה צריך נתינת כח מהעצמות דוקא שלמעלה מההוה, שזוהו אומרו ואם זרע כאל לך. דהנה, גם על עבודת הכיוריים צריך נתינת כח, וכמאור"ל⁶² משביעין אותו, מלשון שובע⁶³, שזוהו הכח על ענין הכיוריים⁶⁴, אבל ככרי לרדות את הקליפות במכות ויסורים גם כמו שהם בתקופ, שזוהו אומרו ראה כל גאה והשפילתו, היינו גם כמו שהוא גאה, הנה על זה צריך נתינת כח מהעצמות דוקא, שזוהו אומרו ואם זרע כאל לך. והנה, ביציאת מצרים כידורו רק ר"ב ניצוצות, כמ"ש⁶⁵ וגם ערב רי"ב עלה אתם, אבל מצד שאר הניצוצות שנשארו היתה קליפת מצרים בתוקף, שזוהו שאין עבד יכול לכרות משם⁶⁶, ומ"מ ה"י הענין דראה כל

(42) מ. ת. ואילך.
 (43) ראה גם לק"ש חט"ז ע' 74 ואילך.
 (44) ראה גם מאמרי אוד"י תקס"ז ע' קפס. אוד"י מגילת אסתר ע' רסד ואילך.
 (45) אוד"י להחלים (הול אור) ע' שסו.
 (46) ראה חז"א קצ"ט, סע"א ואילך.
 (47) שבת לג, ב.
 (48) ראה קיצורים והערות לחניא ס"ע נו
 ואילך. ע' קסה ואילך. סה"מ תתק"ט ס"ע רלה
 ואילך.
 (49) תבאר שגם כח זה הוא למעלה מההוה, אבל אעפ"כ יש חילוק כ"י — חסר תבאור (תתק"ז).
 (50) בא יב, לח. וראה נכפ"י יתה ח"ג סני.
 (51) חב"א במגלה עמלקות אופי נתי. חז"א בא ט.
 (52) סה"מ חתפ"ש ע' 205. וש"פ.
 (53) מכילתא יתרו ית, יא. פריש"י שם. ט.